

**Program wychowawczo-profilaktyczny
Szkoły Podstawowej nr 14
im. prof. Władysława Szafera w Płocku
2021/2022**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1762).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. 2021 r. poz. 1915).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 276).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).

Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. 2021 r. poz. 1082 ze zm.) szkoła podstawowa od 1 września 2017r. realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

działania uprzedzające oparte na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności mające na celu przeciwdziałanie pojawienia się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego ,w tym:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, oraz
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

I. Wprowadzenie do programu

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 14 opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie jest wspieraniem uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces

wychowania jest wzmocniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa on sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej;
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora;
- wniosków i analiz wynikających z obserwacji, badań ankietowych, w tym: zespołów przedmiotowych, zespołu wychowawczego, zespołu d.s. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgłaszanych uwag i konsultacji nauczycieli, rodziców i uczniów

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji szkoły, pracującej na rzecz rozwoju zrównoważonego.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

II. Misja szkoły

Misją Szkoły Podstawowej nr 14 jest przygotowanie ucznia do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju, życia w społeczeństwie informacyjnym przy zachowaniu tradycyjnych wartości.

- Jesteśmy szkołą, która swoje działanie opiera na takich wartościach jak: dobroć, mądrość, szacunek dla ogólnie przyjętych norm moralnych i poszanowania tradycji.
- Struktura naszej szkoły opiera się na zgodnym współistnieniu i współpracy trzech stanów: uczniów, rodziców i nauczycieli.
- Szanujemy prawo każdego człowieka do wyrażania swoich myśli, poglądów, wyboru dróg życiowych, aktywności, kreatywnego myślenia.
- Pielęgnowujemy umiejętności dzielenia się emocjami, uwrażliwiamy na uczucia innych ludzi.
- Podstawą naszego działania jest rzetelne zdobywanie, pogłębianie i przekazywanie wiedzy przydatnej w pełnieniu różnych odpowiedzialnych ról społecznych.
- Propagujemy zdrowy styl życia oraz dbamy o bezpieczeństwo uczniów.

- Chcemy, by realizacja naszych założeń zapewniła satysfakcję i godny poziom życia.

III. Wizja szkoły

„Mądrość, dobro i piękno,
szacunek dla życia i tradycji
to zasady naszego działania”

Nasza szkoła jest nowoczesną, przyjazną placówką, przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Program wychowawczo- profilaktyczny szkoły ukierunkowany jest na ucznia, jego potrzeby. Jego realizacja ma umożliwić uczniowi wszechstronny rozwój. Wykorzystujemy najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne i innowacyjne metody nauczania i wychowania aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasje. Twórcze działania, pozwolą mu być kreatywnym i realizować misję szkoły. Nasi uczniowie będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami, Europejczykami i członkami swojej "małej ojczyzny". Będą szanować kulturę i tradycję. Szczególnie dbamy o rozwój fizyczny psychiczny i duchowy uczniów, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia i potrafili dokonywać słuszných wyborów.

IV. Sylwetka absolwenta

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 14 jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Pragniemy, by nasi absolwenci posiadali następujące cechy:

w sferze emocjonalnej kierowali się w życiu zasadą pełnego wyrażania siebie, czyli **byli asertywni i otwarci, potrafili się komunikować z innymi, umieli dyskutować i uzasadniać własny punkt widzenia, byli życzliwi i empatyczni, dostrzegając potrzeby drugiego człowieka, a jednocześnie potrafili rozwiązywać konflikty;**

w sferze moralnej, duchowej nauczyli się okazywania miłości w relacjach rodzinnych, **szanowali siebie i innych ludzi, byli świadomi swoich praw i innych ludzi oraz je respektowali, chronili swoje środowisko, byli tolerancyjni wobec innych wyznań i poglądów, znali i kultywowali tradycje rodzinne, szkolne, regionalne i narodowe z jednoczesnym otwarciem na kultury Europy i świata;**

w sferze intelektualnej **kreowali postawy aktywne i twórcze** w poznawaniu świata, rozwijali swoje pasje i zdolności, **byli odpowiedzialni** za powierzone zadania, potrafili **wykorzystywać zdobyta wiedzę**, działali na rzecz zrównoważonego rozwoju;

w sferze rozwoju fizycznego kształtowali swoją **sprawność fizyczną i dbali o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne oraz estetykę.**

V. Diagnoza potrzeb - czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w Szkole Podstawowej nr 14 w Płocku.

Opis środowiska lokalnego

Szkoła Podstawowa nr 14 położona jest na Osiedlu Kochanowskiego liczącym ok. 10 tys. mieszkańców. W bliskim sąsiedztwie szkoły są zlokalizowane dwie inne szkoły podstawowe: nr 6 i nr 11. Ze Szkoły Podstawowej nr 11, zgodnie z uchwałą Rady Miasta, przeszli do nas uczniowie do klas siódmych w dotychczasowych zespołach klasowych. Wynika to z faktu, że jesteśmy szkołą przekształcaną z dotychczasowego gimnazjum na szkołę podstawową. W bieżącym roku szkolnym uczniowie uczą się w oddziałach: w 2 klasach pierwszych, 2 drugich, 2 trzecich, 2 czwartych, 1 piątej, 1 siódmej, 3 ósmych.

W pobliżu znajdują się siedziby Miejskiego Przedszkola nr 29, Zespołu Pieśni i Tańca Dzieci Płocka, L.O. im Władysława Jagiełły wraz z kompleksem sportowym (pływalnia miejska, boisko).

Budynek szkoły znajduje się bezpośrednio przy jednej z głównych ulic miasta, co stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów. Atutem szkoły jest sąsiedztwo z dużym obiektem sportowo – rekreacyjnym, z którego uczniowie korzystają zarówno w ramach lekcji wychowania fizycznego, jak i w czasie wolnym.

Rodzice większości uczniów pracują zawodowo. Nieliczne rodziny nie mają stałego dochodu, korzystają z pomocy socjalnej, wykonują prace dorywcze. W nielicznych przypadkach jeden z rodziców pracuje poza granicami kraju (są to głównie ojcowie).

Diagnoza sytuacji szkolnej.

Zidentyfikowanie mocnych i słabych stron funkcjonowania szkoły w dziedzinie wychowania i profilaktyki jest punktem wyjścia do tworzenia i poprawiania warunków dla realizacji działań profilaktycznych i wychowawczych w naszej placówce.

Modyfikacja programu została opracowana na podstawie obserwacji uczniów, rozmów z rodzicami i uczniami, badania opinii na zebraniach samorządu uczniowskiego, analizy dokumentów szkolnych, wniosków z oceny sytuacji wychowawczej oraz ankiet realizowanych w roku szkolnym 2020/2021:

- ankiety dotyczącej występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych,
- ankiety diagnozującej warunki socjalno- bytowe uczniów,
- ankiety przeprowadzonej w ramach programów profilaktycznych „Debata” badającej skalę używania substancji psychoaktywnych przez młodzież oraz „Bezpieczna szkoła” badającej zjawisko agresji i przemocy rówieśniczej.

Analiza zasobów szkoły :

Na podstawie wyników przeprowadzonej diagnozy sporządzono **mapę czynników chroniących naszych uczniów:**

- 1) położenie szkoły w bliskim sąsiedztwie dużego obiektu sportowo – rekreacyjnego,
- 2) dobrze wyposażone sale lekcyjne,
- 3) dbałość o estetykę i czystość na terenie szkoły,
- 4) przyjazny klimat szkoły (opinia uczniów),
- 5) dobre relacje uczniów i rodziców z nauczycielami,
- 6) angażowanie się uczniów w wolontariat, prace na rzecz szkoły,
- 7) szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych: przedmiotowe zajęcia rozwijające, koło plastyczne „Pracownia kreatywności”, chór, koło teatralne, koło „W Szachowej Krainie”, gromada

zuchowa „Leśne Skrzaty”, projekty edukacyjne rozwijające kreatywność, twórczość, koło lekkoatletyczne, zajęcia korekcyjne,

- 8) angażowanie i przygotowanie uczniów do konkursów w wielu dziedzinach – często zwieńczone sukcesami,
- 9) wsparcie specjalistów pomocy psychologiczno - pedagogicznej pracujących w szkole,
- 10) system opieki profilaktycznej w zakresie alkoholu i narkotyków, dopalaczy, uzależnień behawioralnych – skierowany zarówno do młodzieży jak i rodziców,
- 11) ścisła współpraca z instytucjami wspomagającymi szkołę: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 2 w Płocku, biblioteką im. Wandy Chotomskiej, Ligą Ochrony Przyrody, Radą Mieszkańców Osiedla Kochanowskiego, Sądem Rejonowym (Wydział Rodzinny i Nieletnich), Policją, Strażą Miejską,
- 12) wysokie kwalifikacje kadry pedagogicznej.

Mapa zagrożeń naszej szkoły:

- 1) położenie szkoły przy ruchliwej ulicy,
- 2) trudności lokalowe – brak stołówki, mała ilość sal lekcyjnych, tymczasowy brak przyszkolnego placu zabaw,
- 3) używanie wulgaryzmów,
- 4) palenie papierosów w najbliższym otoczeniu szkoły,
- 5) niska motywacja do nauki, trudności w nauce,
- 6) w przypadku niektórych uczniów nieprawidłowa realizacja obowiązku szkolnego,
- 7) spóźnianie na zajęcia przez uczniów niektórych klas,
- 8) nieumiejętność rozwiązywania konfliktów grupowych,
- 9) zbyt duża ilość czasu spędzana z użyciem nowych technologii (telefon, komputer, Internet),
- 10) stosowanie cyberprzemocy pomimo dużej wiedzy na temat konsekwencji psychologicznych i prawnych,
- 11) niska świadomość rodziców na temat nadużywania nowych technologii oraz skali zjawiska cyberprzemocy.

Na podstawie zebranych informacji podjęte zostaną działania zmierzające do poprawy i rozwiązania istniejących w naszej szkole trudności i problemów. Ich realizacja odbywać się będzie poprzez:

- zapoznanie rodziców na wrześnieowych spotkaniach z wynikami ewaluacji wewnętrznej dotyczącej stopnia rozpowszechnienia wśród uczniów przemocy z wykorzystaniem nowych technik komunikacji i innych form agresji elektronicznej oraz ilości czasu spędzanego w sieci,
- przeprowadzenie na lekcjach wychowawczych zajęć rozwijających inteligencję emocjonalną, empatię oraz umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych,
- optymalne wykorzystanie potencjału „siłowni pod chmurką”, „zielonego boiska”, placu zabaw przy szkole,
- utrzymanie oferty zajęć pozalekcyjnych w celu rozbudzania kreatywności i pasji u uczniów oraz wskazywanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
- oferta zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych w celu niwelowania trudności w nauce oraz wzrostu motywacji do ich pokonywania,
- zorganizowanie spotkań w klasie piątej, w ramach wczesnej interwencji profilaktycznej, pod nazwą „Program Domowych Detektywów- Jaś i Małgosia na tropie”,

- pogadanki na godzinach wychowawczych, lekcjach techniki, spotkania z przedstawicielami służb zewnętrznych dotyczące bezpiecznego poruszania się na drodze, spędzania czasu wolnego, bezpiecznego korzystania z akwenów wodnych, bezpiecznego zachowania podczas uprawiania sportów zimowych oraz zasad posługiwania się środkami pirotechnicznymi,
- podniesienie efektywności sprawowanych dyżurów podczas przerw śródlekcyjnych w celu respektowania przez uczniów regulaminu szkoły; zacieśnienie współpracy z dzielnicowym.

VI. Cele ogólne programu

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, poprzez budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczeń – nauczyciel, nauczyciel – rodzic,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w klasie, szkole,
- rozwijanie i wspieranie działalności związanej z wolontariatem,
- rozbudzanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- promowanie zdrowego stylu życia i kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystania ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków) i przeciwdziałanie sytuacjom ryzykownym,
- przeciwdziałanie i eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej oraz cyberprzemocy,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

VII. Cele szczegółowe programu:

1. W zakresie działalności wychowawczo- profilaktycznej

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwent;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- 3) współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
- 4) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- 5) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- 6) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- 7) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów

- i wychowanków zachowań ryzykownych;
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
 - 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
 - 10) realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii;
 - 11) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
 - 12) informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

2. W zakresie działalności edukacyjnej

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowego rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów uzależnień behawioralnych, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- 2) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- 3) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- 4) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- 5) wspieranie i udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej uczniom potrzebującym;
- 6) przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

VIII. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,

- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Nauczyciele

- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowują projekt programu wychowawczo-profilaktycznego, który uchwała go Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną,
- uczestniczą w opracowaniu i zatwierdzaniu dokumentów i procedur postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz ich przestrzegają,
- uczestniczą w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego i w jego ewaluacji,
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- odpowiadają za życie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia oraz reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów.

3. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie i rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów oraz oczekiwania uczniów i rodziców,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów, dążą do jego integracji,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,

- przygotowują sprawozdanie realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy.

4. Zespół wychowawczy:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

5. Pedagog szkolny/psycholog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze uczniów,
- diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- kształtuje, poprzez działania wychowawcze, świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn zarówno uczniów jak i rodziców,
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- inicjuje i prowadzi działania interwencyjne i mediacyjne w sytuacjach kryzysowych,
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym (np.: Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną nr 2, Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Płocka, Sądem Rejonowym (Wydział Rodzinny i Nieletnich), Policją, Wojewódzkim Urzędem Pracy itp.).

6. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo - profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczo – profilaktycznej szkoły,
- uczestniczą w zebraniach oraz dniach otwartych organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat funkcjonowania swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

7. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,

- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawczym i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

IX. Treści i działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym w klasach I- III

1. Wzajemne poznanie się realizowane poprzez:

- udział w zabawach integracyjnych, uroczystościach, imprezach szkolnych, pozaszkolnych i klasowych.

2. Tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań:

- prowadzenie kół zainteresowań, zajęć rozwijających,
- indywidualna praca z uczniami wybitnie uzdolnionymi, przygotowanie do konkursów, zawodów,
- organizacja konkursów międzyszkolnych.

3. Poznanie reguł zachowania w miejscach publicznych:

- udział w imprezach kulturalnych, wycieczkach, wyjściach do teatru, kina z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i dobrego zachowania.

4. Przeciwdziałanie agresji i przemocy utrudniających życie we współczesnym świecie:

- praca nad doskonaleniem swojego charakteru i wyzbyciu się słabości,
- uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie zachowań nieprawidłowych.

5. Zapoznanie i wdrażanie zasad bezpieczeństwa:

- zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami szkolnymi oraz zasadami BHP,
- realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych przy współpracy ze Strażą Miejską,
- zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi i zasadami pierwszej pomocy,
- zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego spędzania czasu wolnego i poruszania się po drogach, przy współpracy z policją i strażą miejską.

6. Wdrażanie ucznia do samodzielności:

udział w lekcjach, pogadankach dotyczących samodzielności wykonywania czynności samoobsługowych i pracy na lekcji.

7. Zapoznanie z prawami dziecka i człowieka:

- zapoznanie z Konwencją Praw Dziecka,
- poznanie obowiązków ucznia,
- uświadomienie uczniom do kogo należy zwracać się o pomoc,
- pogadanki na temat tolerancji i szacunku wobec drugiego człowieka.

8. Dbanie o dobry klimat w szkole:

- badanie samopoczucia uczniów w szkole poprzez obserwację, wywiad, ankiety,

- działalność Samorządu Uczniowskiego.

9. Kształtowanie postaw obywatelsko - patriotycznych:

- uczniowie poznają symbole narodowe i europejskie,
- kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą i krajem,
- uczestniczą w uroczystościach o charakterze państwowym.
- kształtują postawy prospołeczne poprzez udział w działaniach z zakresu wolontariatu.

10. Propagowanie zdrowego stylu życia:

- edukacja na temat higieny osobistej, zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej,
- modelowanie i wzmacnianie postaw przeciwnych używania substancji psychoaktywnych, udział w zajęciach profilaktycznych,
- uświadamianie zagrożeń płynących z nadmiernego używania, telefonów, komputerów itp.
- zachęcanie do aktywności fizycznej.

11. Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami:

- współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wsparcie psychologiczno-pedagogiczne,
- udział w zajęciach: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, dydaktyczno-wyrównawczych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, innych specjalistycznych.

12. Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych:

- wymiana informacji oraz współpraca nauczycieli z rodzicami,
- porady, konsultacje, wsparcie dla nauczycieli, rodziców ze strony specjalistów,
- udostępnianie wykazu instytucji gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną,
- wspólna inicjatywa w rozwiązywaniu trudności wychowawczych, emocjonalnych lub eliminowanie zagrożeń,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i rodziców z zakresu profilaktyki zaburzeń rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień,
- udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach.

X. Treści i działania o charakterze wychowawczo - profilaktycznym w klasach V-VIII.

1. Rozwój osobowości ucznia.

- wspomaganie umiejętności samopoznania, rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów,
- wdrażanie do autorefleksji, adekwatnej samooceny,
- kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowanie nad emocjami i kreowania własnego wizerunku,
- motywowanie do stałego rozwijania się,
- rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów,
- stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań,
- rozwijanie zdolności twórczego myślenia,
- kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień,

- pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami,
- kształtowanie hierarchii wartości,
- wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro,
- angażowanie w zajęcia pozalekcyjne.

2. Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.

- promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się, poszanowanie praw i potrzeb innych,
- doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: wdrażanie do empatii,
- współpraca w zespołach, realizacja projektów,
- kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych,
- eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: kształtowanie umiejętności nieagresywnego, rozwiązania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej,
- rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych.

3. Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich

- zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (Statut, regulaminy, procedury),
- wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw prospołecznych poprzez: zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, poszanowanie mienia szkoły, tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły,
- kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie,
- kształtowanie i rozwijanie postaw prospołecznych poprzez udział w działaniach z zakresu wolontariatu.

4. Kształtowanie postaw patriotycznych

- zapoznanie uczniów z historią miasta i rejonu, znaczenie jego herbu, zabytkami, kulturą, itp.
- kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów,
- działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych,
- upamiętnianie ważnych wydarzeń historycznych.

5. Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych

- edukowanie, promowanie, modelowanie zachowań ekologicznych,
- rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

6. Wspieranie i pomoc dla uczniów z niepowodzeniami edukacyjnymi.

- rozpoznawanie i diagnozowanie potrzeb edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, ograniczeń, mocnych i słabych stron uczniów,
- organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- pomoc specjalistów na terenie szkoły,
- porady i konsultacje indywidualne dla uczniów, rodziców, nauczycieli.

7. Pomoc materialna dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym.

- współpraca z MOPS,
- rozpowszechnianie informacji dotyczących różnych form stypendiów oraz przyjmowanie stosownych wniosków (stypendia ustawowe, miejskie).

8. Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

- bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią,
- indywidualne spotkania z psychologiem/pedagogiem dla rodziców i nauczycieli,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych,
- wspólna inicjatywa w rozwiązywaniu trudności wychowawczych, emocjonalnych lub eliminowanie zagrożeń,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i rodziców z zakresu profilaktyki zaburzeń rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień,
- udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach.

9. Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny.

- spotkania rodziców z wychowawcami i nauczycielami na zebraniach, dniach otwartych,
- udział rodziców w organizowanych uroczystościach i imprezach szkolnych,
- angażowanie rodziców i uczniów w tworzenie i opiniowanie dokumentów szkolnych.

10. Promowanie zdrowego stylu życia.

- udział w kampaniach i akcjach promujących zdrowy styl życia,
- prelekcje na temat zdrowego trybu życia na godzinach wychowawczych, zajęciach edukacyjnych,
- przekazywanie informacji na temat higieny osobistej, racjonalnego odżywiania, przemian psychofizycznych wieku dojrzewania,
- podkreślanie wartości dobrostanu i zdrowia psychicznego,
- promowanie aktywności fizycznej.

11. Profilaktyka zagrożeń i zachowań ryzykownych.

- systematyczna edukacja uczniów i rodziców, nauczycieli w zakresie środków uzależniających, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych,
- profilaktyka zachowań agresywnych poprzez wdrażanie programów modelujących konstruktywne rozwiązywanie konfliktów, radzenie sobie ze stresem i złością, postawy asertywne,
- nauka współpracy grupowej,
- informowanie o instytucjach zajmujących się pomocą osobom wchodzącym w zachowania ryzykowne.
- edukacja na temat bezpieczeństwa w sieci i zasad korzystania z Internetu.

12. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

- diagnoza środowiska rodzinnego uczniów,
- wspieranie ofiar przemocy domowej,
- współpraca z OIK (procedura Niebieskiej Karty),
- współpraca z instytucjami wspierającymi dziecko (np. Fundacja „Dajemy Dzieciom Siłę”).

Współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Miejskie Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, poradnia

psychologiczno-pedagogiczna, poradnie specjalistyczne, MSCDN, Komenda Miejska Policji, inspektorzy sanitarni, podmioty realizujące świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień .

XII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez: **diagnozę w zakresie występowania w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka, czyli indywidualnych cech i zachowań uczniów, cech środowiska społecznego i efektów ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia lub wiąże się z ryzykiem wystąpienia ryzykowanych zachowań, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, poprzez:**

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji;
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli;
- 4) rozmowy z rodzicami;
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli;
- 6) analizy przypadków.

Program wychowawczo - profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców Szkoły Podstawowej 14 im. prof. Władysława Szafera w Płocku w porozumieniu z Radą Pedagogiczną szkoły w dniu 13 września 2021 r.

Rada pedagogiczna Szkoły Podstawowej nr 14 im. prof. Wł. Szafera projekt programu wychowawczo – profilaktycznego przyjęła uchwałą w dniu 14 września 2021 r.

XIII. Plan działań wychowawczo – opiekuńczych i dydaktycznych szkoły.

1. Plan działań wychowawczo – opiekuńczych i dydaktycznych dla uczniów klas I – III (załącznik nr 1).
2. Plan działań wychowawczo – opiekuńczych i dydaktycznych dla uczniów klas: IV, V, VII, VIII (załącznik nr 2).